

“Яшил макон” умуммиллий лойиҳасини амалга ошириш бўйича туманимизда жорий йил баҳор мавсумида режалаштирилган ишлар ижроси муҳокамасига бағишланган сўнгги йиғилишда

туман ҳокими Боҳадир Шукуров кизик бир фактни келтириб ўтдилар: Статистик маълумотларга кўра бутун дунёда ҳар йили табиат яшиллик оламини сақлаб қолиш, тиклаш учун бир миллиард тул қўчатлар ўтказилар экан.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Республикада яшиллик даражасини янада ошириш “Яшил макон” умуммиллий лойиҳасини изчил амалга ошириш орқали экологик барқарорликни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармонида кўра эса “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида беш йил давомида фақат мамлакатимизнинг ўзида бир миллиард тул дарахт қўчатлари экиш мўлжалланган. Экологик вазиятни барқарорлаштириш, тикланувчан яшиллик оламини сақлаш ва кўпайтириш, ҳаводаги зарарли моддаларни қисқартиришга қаратилган ушбу лойиҳа бугунги кунда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан алоҳида эътироф этилган бўлиб, у бугунгача ҳали бирор мамлакатда қўл урилмаган масштабдаги дастур дея талқин қилинмоқда.

Туман ҳокимининг мана шу қиёсий мазмундаги фикрлари, аслида “Яшил макон” лойиҳасининг даражаси, аҳамияти ва мазмун-моҳияти ҳақида аниқ тасаввур ҳосил қилиш учун кифоя. Бироқ йиғилиш давомида берилган қисқа ҳисобот ва муҳокамалар натижасига кўра бутун дунё, қолаверса, БМТдек нуфузли халқаро ташкилот эътироф этиб турган ушбу лойиҳа мазмун-моҳияти ва аҳамиятини ҳали ўзимиз етарли англаб улгурмаган кўринамиз. Чунки туман миқёсида белгиланган режалар ижроси бўйича рақамлар айни шунга ишора қилаётгандек.

Таъкидланганидек, ушбу лойиҳани тўлиқ амалга ошириш беш йиллик даврга мўлжалланган бўлиб, ҳар бир йилги белгиланган қўчат ўтказиш кузги ва баҳорги мавсумларда ижро этилиши лозим. Хусусан, жорий 2024 йилда туманимизда жами 600 минг дон қўчат ўтказиш белгиланган бўлиб, унинг баҳорги мавсуми 1 апрелга, кечи билан 10 апрелга бажарилиши керак эди. Аммо белгиланган вақт охирига етган бўлишига қарамай режа ижроси (март ойининг охирига қелиб) ҳали қирқ фоизга ҳам тортмаган кўринади. Масаланинг чатоқлиги шундаки, лойиҳа режасини “хуржун”га айлантираётган, яъни барбод қилаётганлар асосан қўчат ўтказишнинг асосий залворини елкасига олган йирик корхона ва ташкилотлар саналади. Халқимизнинг “Игначининг юз ургани-ю, темирчининг бир ургани” деган пурмаъно иборасига суянадиган бўлсак, оз миқдорда режа олган нисбатан кичик жамоаларнинг аллақачон бажариб қўйган ёхуд режа ижросига

япониялик Натсуми Шида қизимизнинг бундай деб гапириши қизиқ туюлди-да менга. Мен унга катта сўзана тайёрлаётган қизларни, кулолчилик, темирчилик, ёғоч ўймакорлиги билан машғул усталар

сида яшовчи Ражабой опамиз ҳақида гапирапти. Унга ҳамроҳ сифатида Феруза Холикова тайинлаб, хунараманд опамиз Ражабой Тўхтаеванинг уйига боришга кўндирдим.

АЁЛ МАТОНАТИ

ҳаёти ҳақида гапирдим: —Мумкин улар тўғрисида кўп ёзилгандир. Мен янгилик кашф қилмоқчиман, — деди ҳазиломуз оҳангда ва сўзини давом эттираркан. —Ҳа-я, менга оддий лекин имконияти чекланган бўлса-да, умрини шу ишга бахшида этган аёл ҳақида гапириб беришди. Мукофотлар ҳам олган экан.

Ҳа, бу синчков япониялик қизимиз аниқ Токки маҳалла-

сида яшовчи Ражабой опамиз ҳақида гапирапти. Унга ҳамроҳ сифатида Феруза Холикова тайинлаб, хунараманд опамиз Ражабой Тўхтаеванинг уйига боришга кўндирдим.

Узим бу пайтда Термиздаги вилоят тадбирида хунарамандлар иштирокини таъминлаш бўйича топшириқ олганим боис, опанинг хонадонига ботролмасдим. Фақат бойсунча ном билан атасак — “Нафиса” қизимиздан кейинчалик учрашганда ўз таассуротларни сўзлаб беришни уқтирдим.

*** (Давоми 2-бетда) ***

HASHAR TUFAYI QISHLOQQA SOV KELDI

esda qoladigan tadbir bo'ldi, desak arziydi. Chunki mahalla faollari va qishloq ahli hamjihatlikda mahallaning "Qizil qishloq" hamda "Tabassum" ko'chalarida istiqomat qilayotgan aholi uchun qariyb 700 metr masofaga polietilen quvurlar tortilib, toza ichimlik suvi ta'minoti yaxshilandi.

Musulmon ALLAYOROV, Shifobulov MFY raisi.

“ЯШИЛ МАКОН” КЕЛАЖАК АВЛОДЛАР ҲАЁТИГА ДАХЛДОР УНЧИ МУНОСИБ АМАЛГА ОШИРИШ ЭСА БУТУНЧИ АВЛОДГА ТАН

яқинлашган ижобий саъй-ҳаракатлари, пировард натижада мана шу йирик жамоаларнинг пассивлиги соясида қолиб, умумий аҳволни янаям ачинарли кўринишга олиб келяпти. Хусусан, минг-минг гектар яйлов, юзлаб гектар боғ-роғ ва унумли ерлари бор, бинобарин, қўчат экиш ботида бошқа ташкилот-муассасалардан имконияти анчайин баланд бўлган фермерларимиз “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси ижроси бўйича рўйхатнинг энг охириги ўринларида турибдилар. Бундан шундай хулоса қилиш мумкинки, фермер оғаларимиз назарида Бойсунга ҳали баҳор мавсуми кириб келмаган шекилли. Акс ҳолда, улар бугунгача умумий режанинг бор-йўғи

“баҳорда бўлмаса, кузда дўндириб қўямиз режани” қабилидаги кайфиятда ҳам юришганлигини алоҳида кескин эслатиб ўтди.

—Бундай бўлиши мумкин эмас, — деди ҳоким, негаки лойиҳага кўра ҳар йилги белгиланган режа таваккалчилик асосида қабул қилинмаган. Масалан, баҳорда экилмай қолган қўчатларни кузги экиш мавсумида қўшиб ўтказиш учун тегишли экиш майдонларини танлаш, тайёрлашга улгурмай қолиш мумкин. Шу боис ҳар бир мавсумда белгиланган ишлар сўзсиз ўз вақтида уддаланиши шарт.

Дарвоқе, “Яшил макон” умуммиллий лойиҳасига боғлиқ бўлган муҳим бир масалани ҳеч ким унутмаслиги лозим: давлат раҳбари ташаббуси билан қабул қилинган ушбу дастур юзаки қараладиган иккинчи даражали иш эмас. Бу шунингсиз ҳам йилдан-йил экологик инқироз кучайиб бораётган бир даврга Ўзбекистонда мазкур муаммага қарши курашда имкон қадар тўғри йўлни топишга қаратилган кўп йиллик дастурий вазифалардан бири. Айниқса, иқлим ўзгариши туфайли, агар эътибор қаратилмаса, тез орада Ўзбекистон чўлланиш борасида дунёнинг энг кўп талофатга дучор бўлиши мумкин бўлган давлатлари қаторига тушиб қолиши мумкин. Бу ўз навбатида мамлакатимиз ҳудудида сув тақчиллиги билан боғлиқ бошқа йирик глобал муаммоларни олиб келиши мумкинки, бунинг ҳозирданок сезилиб тур-

ганлигини тан олмасликнинг илоҳи йўқ, Мамлакатимиз дунё рейтингига деярли ўзининг табиий сув ресурсларига эга эмаслиги эса бизни табиат муҳофазаси, хусусан чўлланишнинг олдини олиш, яшиллик оламини кенгайтириш борасида кескин ҳаракатлар қилиш, она табиатни асраб-авайлашга бўлган муносабатимизни тубдан ижобий ўзгартириш, экология маданиятига эришишимизни талаб этади.

“Яшил макон” умуммиллий дастури эса биз айнан экология ва атроф-

муҳитни асраш, экологик маданиятга эришишимиз учун туртки бўлиши ва мамлакатимизни яшиллик дунёсига айлантиришда дастлабки муҳим дастурамал бўлиши мумкинки, бу ҳақда барчамиз бугун хулоса қилмасак, эртага яқин авлодларимиз бунинг жазосини тортишлари шубҳасиз.

Даврон ОРИПОВ.

ОЛАМНИ МЕҲМОНГА ЧОРЛАР, „БОЙСУН БАҲОРИ“

Бойсун амалий халқ санъатини, маданий меросини ўрганиш бўйича Ўзбекистон бадиий академияси Шарқшунослик илмий тадқиқот институти негизда ташкил этилган илмий экспедиция хулосасига кўра Бойсун ЮНЕСКО томонидан 19-номоддий оғзани мерос дурдонаси сифатида тан олинган кезлар ана шу эътирофни мадҳ этиш зарурияти туғилди.

Бу борада, айниқса, биз санъаткорларга омиллар бисёр. Бунгача биз Польша, Россия, Буюк Британия, Франция, Афғонистон сафарларида бўлиб, маданий мерос дурдоналаридан бўлмиш азалий санъатимиздан баҳраманд этган эдик. Менимча, илмий тадқиқотчилар маданий меросимизнинг ана шу жиҳатларига кўпроқ эътибор берган бўлсалар керак. Қисқаси, яна бир бора санъатимиз, азалий қадриятларимизни халқаро миқёсда ўтказиладиган катта анжуман орқали намойиш этишга киришилди ҳам. Номи ҳам жарангдор: —“Бойсун баҳори”.

Эсимда, фестивалга тайёргарлик жараёنларида сеvimли ўйингоҳимиз марказида ҳар кун йиғилиш, муҳокамалар бўлиб ўтарди. Бор маданиятимиз, қадриятларимизни кўз-кўз қилиш учун нафақат масъуллар, балки санъаткор, қўшиқчи устозлар, уста-хунарамандлар ҳам тақлиф этилар, уларнинг фикрлари жамлаб бориладди. Ушанда туман ҳокими раҳматли Тўракул Ҳамроев, устозимиз, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Холиқ Хурсандов “йиғилган”, териб сараланган “топилма-лар”ни кўздан кеңиб, қай тартибда жойлаштириш, сахналаштириш режаси тузиларди. Иттифоқо, анжуман бошланишига бир ой вақт қолганда

унинг мадҳиясини яратиш фикри туғилди.

Ҳа, гап фестивалнинг мақсад-моҳиятини тараннум этувчи мадҳияга қолганди. Асосий қўшиқчилардан бири бўлганим учун тақлиф киритдим:

—Менинг шунга мос сўзлардан иборат аллақачон хиргойи қилиб юрадиган қўшиғим бор. Ҳатто Ўзбекистон телевидениеиси орқали ҳам қўйлаганман.

Бу гапдан сўнг устоз Холиқ Хурсандов эътибор билан қўшиқ сатрларини бирма-бир таҳлил қилиб қикди. Ҳа, ўзим ёзган, ўзим куй басталаган ва айтиб юрган қўшиқ сатрлари “Бойсун баҳори”га мослаштирилиб ўзгартирилди. Ҳатто фестиваль ташкилотчиларидан бири Алексей Араповга ҳам бу маъкул тушди: —Бойсуннинг қўшиғи халқнинг қўшиғидир, деган гаплари ҳамон ёдимда.

Дарҳақиқат, бу қўшиқ юрак парвози, ифтихорлик туйғуси билан суғорилган эди. Унда дўстлик, меҳр-муҳаббат, шодиёналик кайфиятлари муҳассам. Шунинг учун ҳам 2002 йилдаги биринчи “Бойсун баҳори” фестивали ўтказилгандан кейин анжуман мадҳияси дилларга сингиб, мухлислар қалбидан жой олганди.

**Қирлар гулга беланган
Не ажаб гўзал замона,
Ҳамма дилда бир муҳаббат,
Ҳамма уйда шодиёна.
Озод инсонлар диёри
Оламини меҳмонга чорлар
“Бойсун баҳори”.**

Биласиз, кейинги фестивалларда буни бошқа бир мадҳия қўшиғи билан алмаштиришди. Кейин эса фестиваль узоқ йиллар

ўтказилмай қолиб ҳам кетди. Фақат муҳтарам Президентимизнинг бу каби халқ анжуманларини ўтказишга туриш ҳақидаги кўрсатмалари ижобат бўлиб, мана, ҳар икки йилда бир марта “Бойсун баҳори” халқаро фестивали ўтказилиб келинмоқда. У Бойсунимизнинг нафақат табиати, санъати, маданий мероси дурдоналарини дунёга таратган тадбирдир. Юзлаб хорижий сайёҳлар бу ерга келганда мўъжизаларни кўриб, лол қоладилар. Табиатига мафтун бўлганларини очик-ойдин баён этганларича Ёнарбулок, поёни йўқ горлар, қадимий ёдгорликларни томоша қиладилар ва шифобахш сувлардан ичиб, роҳатланадилар. Қани айтилгичи, қаерда бор бундай тилсиманг, келадилар — тўхтаб турган автомашинанинг баландлик узра ўзи юриб кетишини қайда учратгансиз?

Мен ҳам Бойсуннинг бир фарзанди сифатида юртим жилоларидан фахрланаман. Ва аниқ биламанки, “Бойсун баҳори” фестивали қалбим туридан жўшиб чиқаётган сатрларга уланажак:

**Ассалом, “Бойсун баҳори”
Яшна минг йиллар
Соягда қувонсин
Бахтиёр эллар.**

**Ям-яшил чаманда
Товланиб гуллар
Булбул завқи жўшиб
Яйрасин диллар.**

**Сенингсиз уйку йўқ,
Ойдин кечалар.
Куйласам кўзимдан
Оташ сочилар.**

**Меҳмонлар мархабо,
Гул қошонамизга.
Бахт-иқбол кулсин
Бизнинг пешонамизга!**

**Умид ТУРОБОВ,
22-умумий ўрта таълим мактаби ўқитувчиси.**

Ўтган ёзнинг охирилари эди. ТерДўнинг тарих факультетидида кўнжидиган набирамга устозларни ўқитиб қилиб, Махайга чет элдан олимлар бораётгани, уларга шароит қилиб бериш кераклигини айтган экан. Белгиланган кунни тайёрларлик кўриб турдик. Хитойнинг урта университетидан ўн тўртта олимга тадқиқотчилар келишди. Уларга ТерДўнинг икки домласи ва таржимон ҳамроҳлик қиларди. Ортиқча нарсаларини уйда қолдириб, “Тешиктош”га жўнаб кетдилар.

Меҳмонларни хавфсиз йўлдан олиб юришни тайинлаб набирам билан боғланиб турдим. Йўл узок, ҳам машаққатли. Улар кечга яқин ҳориб-толиб қайтишди. Гуруҳ раҳбари ёши элликлардан ошган озгин профессор юкхалтасини ерга қўйиб очди. Мен чиқисиниб кузатардим. Битта бўш бақлаш ва уч-тўртта конфет қоғозларини чиқариб қўйди. Ишорасидан буларни қаерга ташлаш мумкинлигини сўраётганлигини тушундим. Мен обориб ташлайман десам унамади. Чикинди кутисига ўзи ташлаб келди. Шундан сўнг бошқалари ҳам бирин-кетин юкхалталаридан шу каби чикиндиларни чиқаришди. Мен ҳайратда эдим. “Яшавор, хитойликлар! Офарин, профессор”, дедим ичимда.

Кийимларини алмаштириб, ювиниб уйга чиқшди. Бизнинг олмаларимизу помидорларимизни мактаб едилар. Сўнг менга қайта-қайта миннатдорлик билдириб, қайтишга чоғланишди. Мен эса Хитой тарихи, маданияти, адабиёти ҳақида улар билан суҳбатлашмоқчи эдим. Айниқса, мамлакатнинг бугунги оламшумул ўтуқлари, дунё бозорларини забт этиш силрилар тўғрисида ўзларидан эшитмоқчи эдим. Таржимон менинг фикримни уларга етказганидан сўнг бир-бирларига маъноли қарашиб, қўлларини кўксиларига қўйиб, менга миннатдорлик изҳор қилишиб, тунаб қолишга рози бўлишди. Чарчаганларга қарамай, суҳбатимиз аллаҳалгача давом этди. Конфуций таълимотидан ҳам, Хитой деворидан ҳам, иқтисод сийбатдан ҳам гаплашдик. Ёш бир тадқиқотчи йигит Ҳазрат Навоий, Амир Темур ҳақида кўп нарсаларни биларкан. Бундан мен ҳам роса хурсанд бўлдим.

Саволларимга жавоблар ва суҳбатлар асносида шунга амин бўлдимки, улардаги барча йўтуқлар қонун устуворлигига бориб тақаларкан. Одамлар ўз ишига ижодкорлик, масъулият ва ўта фидойилик билан ёндашмаса, мақсадига эриша олмас экан. Табиати асраш, экологик масалага эътибор шу даражада юқори эканки, бунни биз тасаввур қилишимиз ҳам қийин.

Келинг, энди ўзимизга қайтамиз. Бизнинг ҳам бой тарихимиз, маданиятимиз бор. Ота-боболаримизнинг она табиатга, айниқса, сувга бўлган муносабати ҳавас қилгулик бўлган. Саранжом-сарашталик, орасталик халқимизнинг қон-қонига сингиб келган. Бугун-чи? Ҳар жабҳада ибрат бўлган даҳо-

қорақўзлардан бирорта мард: “Хай, биродар, нима қилаяпсиз”, ҳам демайди. Нега? Чунки ҳаммамиз шундайимиз-да. Сув йўли-ариқчалар ҳар хил чикиндиларга тўлиб, бижиб ётганига гувоҳ бўламиз. Бўш бақлашқалар, музқаймоқ қутилари ва целлофан халтачалар ҳоҳлаган жойингиздан қоп-қоп топилади. Бу хунук ҳолатларга масъулларни ҳам, одамларни ҳам кўзлари сингишиб қолган. Ободонлаштириш ишчилари эрталаб тозалаб ўтишади. Кечга бормай ана шу ахвол. Ахир улар оналаримиз, опа-сингилларимиз-ку. Шуларнинг меҳнатини ҳам қадрламаймиз. Бу қадриятсизлик, лоқайдлик бизга ўзи қачон ва қаердан

ХИТОЙЛИК ПРОФЕССОРНИНГ ИБРАТИ

ю, алломалар ворисларининг ахволи нечук? Менинг кўлимга қалам тутиб, ушбу мақолани ёзишимга сабаб бўлган нарса арзимас чикиндиди ўн қақирмон йўл босиб, тоғу тошлар оралаб бирор жойда ташламганлиги эканлигини зукко газетчи, аллақачон тушунган бўлсангиз керак, деб ўйлайман.

Сиз-чи, хурматли юртдош. Унинг ўрнида бўлганингизда шундай қилармидингиз? Йўқ, албатта. Ҳеч биримиз бундай қилмаган бўлардик. Аслида профессорнинг бу иши бир қаҳрамонлик эмас. Ҳар қим ҳам худди шундай қилиши лозим. Агар биз Хитойга бориб қолиб профессор қилган ишни қилсак, ишонаверинг ҳайратланиш, тасанно айтиш у ёқда турсин биров пинагини ҳам бузмасди. Одатий ҳол сифатида қарарди бунга. Бизда эса чикиндиди тўғри келган жойга ташлаш одатий ҳолга айланган. Аҳоли пункти бўлмаган жойларни гапирмасак ҳам бўлади. Шахару қишлоқларимизда чикинди ташланмаган жойнинг ўзи борми? Керак бўлса одамларнинг маданий ҳордиқ қикаришлари учун катта маблағлар эвазига барпо этилган сайлгоҳлар, гулзору хийбонларни ҳам аяб ўтирмаймиз. Атрофдаги

юққан? Бундай ҳолат қачонгача давом этади? Бу соҳанинг ҳам мутасаддилари бор. Ҳар қим маҳаллаларда битта-иккита, туман марказларида беш-ўнга, катта шаҳарларимизда юзгалаб қўчаларимизни “безаётган”лар жаримага тортилаверса, атрофдагиларга таъсир қилмайди дейсизми? Бундан ташқари тушум ҳам бўлаверади. Ҳафтада бир марта ҳокимият, ички ишлар, экология ва матбуот вакиллари биргаликда рейдлар уюштирса, нима, бу иш қонунга зид бўладими? Залларни тўлдириб маърузалар қилишдан, ҳар хил тадбирлар ўтказиб қоғозбозлик қилгандан бу ўн қарра таъсирчан бўлмайди? Тадбирларга ҳам қаршимасмиз. У ҳам керак. Лекин натижа берадиган йўлни туттиш лозим.

Турли-туман тадбирларда, ойнаи жаҳон орқали бўладиган суҳбатларга эътибор берсангиз яқиний хулоса сифатида бир фикр айтилади: “Муммони ечиш учун ишларни оиладан, боғчадан бошлашимиз керак”. Аслида бу тўғри фикр. Сизни билмадимизу менга бу гаплар сийқаси чиққандек туюлади. Ўзимиз намуна бўлишимиз керак, — деган гаплар айтилади. Кимларгадир оғирроқ ботса ҳам айтаман. Оилада сизу биз намуна

бўлолмаяпмиз. Боғчада тарбиячилар, мактабда устозлар намуна бўлолмаётди. Тадбирларда баландпарвоз гапирётганларнинг ўзлари сўзига амал қилмапти. Қани профессорнинг фарзандлари тартибни бузиб қўрсин-чи. Унга ҳеч қандай тадбирнинг кераги йўқ.

Айрим мамлакатларда ҳаракатланаётган машинадан бўш идиш ёки оддий қоғоз ташлаб юбориш икки юз евро, икки юз эллик долларгача жаримага сабаб бўларкан. Биз таълим, тиббиёт, қишлоқ хўжалиги каби қатор соҳаларда хориж тажрибаларини ўрганиб, ўзимизча тadbiq этиямиз. Австрия, Финландия каби мамлакатларнинг тозалик бобидаги ишларини ҳам ўрганишимиз зарур. Албатта, бу борада ҳам таҳсинга сазовор ишлар бўляпти. Катта шаҳарларда чикиндихоналар тартибга келтирилмоқда, чикиндиларни қайта ишлашга катта эътибор қаратишмоқда. Махсус транспорт воситалари кўпайди. Булар қувонарли ҳол. Бироқ ўзимизнинг масъулиятимиз, муносабатимиз оксаяпти.

Мен Ўзбекистонни ҳар жабҳада ривожланган мамлакатлар қаторида бўлишни, марраларни тезроқ эгаллашни дил-дилдан истаيمان. Менимча бу ҳар бир юртдошимизнинг орзуси. Бу эса ўз-ўзидан бўлмайди. Ҳар биримиздан билим, салоҳият, масъулият ва фидойиликни талаб этади. Бундай ҳисларга эга бўлиш учун эса аввало тозалик, сарифта-саранжомликни ўрнига қўйсак яхши бўлади.

Юртимиздан сайёҳлару хорижий ишбилармонларнинг қадами узилмади. Шубҳасиз, улар аввало тозалikka эътибор қаратишади. Бизнинг қўчаларда бамайлихотир чикинди ташлаётганимизга гувоҳ ҳам бўлишади. Ўз юртларига қайтиб тассуротларини сўзлаганда, албатта, бу ҳақда гапиришади.

Она замин... Она юрт... Она тупроқ... Булар бежиз онага қийналмаган. Шундай экан жаннатмақон юртимизнинг ҳар бир гўшасини, ҳар қарич ерини дастурхонимиздек билишимиз керак.

Абдумурод ХУДОЙБЕРДИЕВ, 62-умумий ўрта таълим мактаби ўқитувчиси.

СИЗ ИШДА ҚОЛИНГ, БИЗ СИЗГА КИТОБ УЛАШАМИЗ

Кутубхоналар ilk paydo bo'lgan davridan bugungi kungacha necha ming yillar o'tgan bo'lishiga qaramay ma'naviyat o'chog'i sifatida inson hayotida tutgan o'rini yo'qotmay kelmoqda. Zotan, inson tafakkurini charxlash, uning ma'naviy dunyoqarashini yuksaltirishda kitobning o'rini bosa oladigan narsaning o'zi yo'q ekan, demak bilimlar manbai, javohirotni saqlash va undan odamlarni bahramand qilishda kutubxonaning o'rini bosa oladigan o'xshash ma'naviyat o'chog'ining o'zi ham yo'q, deyda bemalol aytishim mumkin. Hatto zamonaviy texnologiyalar o'ta rivojlangan bugungi zamonda bilim va ta'lim olishning o'ziga xos zamonaviy ko'rinishlari urfiyatga aylangan bir paytda ham kutubxonalarga bo'lgan e'tibor pasaygan emas. Ayniqsa, keyingi yillarda mamlakatimizda kitobxonlikni rivojlantirish, kitob mutolaa si targ'ibotiga bo'lgan e'tibor davlat siyosat darajasiga yetgan bir paytda kutubxonalarimiz kundan-kun gajumlashayotgani tahsinga loyiqdir.

Davlatimiz tomonidan kutubxonalar faoliyatini tubdan yaxshilashga qaratilgan amaliy ishlar doirasida tuman Axborot-kutubxona markazi xodimlari o'z faoliyatlarida aholi orasida kitobxonlik darajasini oshirishning yangi yo'nalishlari usullarini ko'llash tajribasini ham keng qo'llashga harakat qilyaptilar. Buning natijasi o'laroq bugun obunachikitobxonalarimiz safi olti ming nafardan oshib qoldi. Biroq ollaviy shart-sharoit, masofaviy muammolar, shuningdek, ish vaqtida kutubxonalarga qatnashning cheklanganligi kitobxonlik zavqi baland bo'lgan ayrim kishilarning muntazam kutubxonaga qatnashi, kitobxonlarimiz safini bundanda oshirishga mone'lik qilayotgan asosiy muammoldan biri edi. Endilikda jamoamiz bu muammoni bartaraf etish yo'llarini ham hayotga tadbiiq etyapmiz. Masalan, kitobxonning kutubxonaga kelish imkoni bo'lmasa, biz ularga borishimiz mumkin-ku. Shu tariqa Axborot-kutubxona markazimiz

tomonidan “Siz ishda qoling, biz sizga kitob ulashamiz” shiori ostida kitobxonlarga kitob yetkazishning o'ziga xos yangi kreativ usulini yo'lga qo'ydik. Mazmun-mohiyatiga ko'ra bu yo'nalishda tumandagi korxona va tashkilotlar, ta'lim muassasalarida markazimizga qarashli o'ziga xos kichik ko'chma kutubxonalar ochish rejalashtirildi. Bugungi kungacha 14 ta korxona va ta'lim muassasalarida mana shunday ko'chma kutubxonalar faoliyati yo'lga qo'yilib, kutubxonaga qatnash imkoniyati cheklangan kitobsevarlarimizga muntazam kitob mutolaa qilib turishlari uchun imkoniyat yaratdik. Jumladan, “Manzura ustoz” o'quv markazi, tuman Davlat soliq bo'limi, tuman fuqarolik sudi, elektr tarmoqlari korxonasi, 1-, 4-, 11-davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari, Tuzbozor, Sho'rsoy mahallalarida tashkil etilgan ko'chma kutubxonalarimiz eng yaxshi faol kichik kutubxonalar sifatida biz bilan yaqinda hamkorlik qilishyapti.

Ko'chma kutubxonalarga kitobxonlar talabiga asosan ular istagan, izlagan kitoblarni yetkazish tartibini ham joriy etganmiz. Bu borada kitobxonlar bilan yaqin hamkorlik qilish, so'rov asosida kitoblarni yetkazib berishda L.Vahobova kabi xodimlarimiz, ayniqsa, faollik ko'rsatmoqdalar. E'tibori jihat shundaki, ko'chma kutubxonalarimiz nafaqat mutolaa markazi, balki joylarda kitobxonlikni targ'ib qilish darajasini oshirishda ham muhim ma'naviyat-ma'rifat maskaniga aylanib boryapti. Xususan, markazimiz xodimlari tomonidan bugungacha aynan ko'chma kutubxonalarda “Kitobxon yoshlar”, “Huquqi adabiyotlarni mutolaa qilamiz”, “Siz kitob o'qiyasizmi?”, “Mening sevimli asarim”, “Bolaga kitob bering” kabi o'nlab mavzularda ma'naviy tadbirlar o'tkazilishi barobarida kitobxonlarimiz safi ham oshib bormoqda.

X.TO'RAYEVA, Boysun tuman Axborot-kutubxona markazi onomant va foydalanuvchilarga xizmat ko'rsatish bo'limi mutaxassisi.

ИЖОДКОРЛАРГА ЭҲТИРОМ

Мана шундай фарахбахш дамларда ҳаётимизнинг қайси бир жабҳасига назар ташламанг, бахт-иқболли халқимизнинг шукроналик кайфиятида, шоду

хуррамлик билан кунларни ўтказганимизга гувоҳ бўласиз.

Дарҳаққат, баҳорнинг илк кунлари бошлиниши билан ўлкамизда байрам устига байрам. Кечагина

биз онажонларимиз айёмини нишонлаган бўлсак, сўнг муборак Наврўзи оламни кутиб олдик. Бугун эса хонадонларимизда ийди Рамазон шукуҳи кезиб юрибди.

Бунинг устига ҳар бир дақиқа мана шундай хуш кайфият-ла ўтаётган бир пайтда туман ҳокимлигининг кичик йиғилишлар залига ташриф буюрган воҳамиз ижодкорларнинг бир гуруҳига катта эҳтиром кўрсатилгани-чи? Бу ҳақли равишда баҳт, шодиёналик онларига уланиб кетди. Қумқўрғонлик шоир Жуманазар Аноров ҳамда бандихонлик ижодкор Жуманазар Мадиевларга халқаро адабиёт, санъат, маданият ва Ижтимоий фанлар академиясининг аъзолик гувоҳномалари ҳамда дипломлари тантанали равишда топширилди. Ана шу муносабат билан туманимиз ҳокими Боҳадир Шукуров маскур уюшма раиси ўринбосари, шоир ва журналист Тўрамурод Раҳмон ва Республика Маънавият ва маърифат маркази туман бўлими раҳбари Сурайё Газиёвалар юксак эътиборга сазовор бўлган ижодкорларни муборакбод этдилар.

Ушбу тантананинг давоми сифатида бойсунлик яна уч нафар ижодкорлар ҳам Халқаро уюшма аъзолигига қабул қилинди. Ҳамиша ижод билан машғул ва халқ амалий санъати йўлида баракали меҳнат қилаётган Кароматулло Каримов, Камол Ҳамроқулов ҳамда Назокат Собироваларга ҳам аъзолик гувоҳномалар ҳамда дипломлар топширилгандан сўнг адабиёт, санъатимизга оид қизгин баҳс бошланиб кетди.

Нодир ҚҮЛМАМАТОВ, Республика Маънавият ва маърифат маркази туман бўлими бош мутахассиси.

13-umumiy o'rta ta'lim maktabida o'tkazilgan navbatdagi otalar yig'ilishi boshlanishi avvalida bilim dargohi klubiga kirish eshigi yonida bir emas, oltita qimmatbaho sovg'alar taxlab qo'yilganligi hammaning e'tiborini tortadi. Nahotki bu o'quvchi-yoshlarga atalgan bo'lsa? Ot-onalar ham yoshlarga bu kabi e'tiborni ko'rib, o'zlarida yo'q zavqlanar, ruhlanardilar. Ha, bu o'sha olti nafar maktab o'quvchilarining viloyat hokimi kubogi bellashuvlaridagi muvaffaqiyatlari samarasidir. Zalda yig'ilgan har bir ota-ota bizning farzandlarimiz ham qani edi shunday e'tirof va e'tiborga sazovor bo'lsa, o'zimizni baxtiyor sanardik, degan ko'ngil niyatlarini tug'ilgan bo'lsa ne ajab.

Navbatdagi otalar yig'ilishida bilim dargohi direktori Ne'mat Hakimov qisqacha nutq so'zlab, asosiy mavzu “Yoshlarni yot g'oyalardan asrash va ilimga bo'lgan mehrini oshirish —

barqarorlik omili” degan g'oya bilan boshlanishini e'lon qildi.

—Yaqinda gazetadan “Yashirin hujradan qoch” sarlavhali maqolani o'qib qoldim, — deydi otaxon Sobir hoji. — Bugungi yoshlarimizni yot g'oyalardan asrashdek yuksak vazifga biz ot-onalarning zimmasiga tushgan ekan, har birimiz farzandlarimizni jinoyatchilik,

huquqbuzarlik, giyohvandlik, diniy ekstremizm va terrorizm, aqidaparastlik ta'siridan asrashimiz kerak. Toki ular faqat ilm olish, ijod bilan shug'ullanis.

—Bizning maktabdagi vazifamiz aniq. Yoshlarga bilim-tarbiya berish, — deydi o'qituvchi Shuhrat Safarov. — Ammo ularni ijodkorlik, kitobxonlik, san'at va sportga bo'lgan qiziqishini o'rtaib bormas ekanmiz, maqsadga erishishimiz

qiyinlashaveradi. Hozir hamma yoshlarning axborot xurujlariga qiziqishi ortib bormoqda. Ularning e'tiborini foydali tomonga tortish uchun maktabda qiziqarli bellashuvlar o'tkazish ayni muddao. Mana, maktabimizda yaqindan boshlab direktorimiz Ne'mat aka Hakimovning bevosita tashabbusi bilan “Yosh shaxmatchilar” klubi ish boshladi. Men esa iqtidorli o'quvchilarni zehn, zakovatini oshirish yo'lida xizmat qilmoqdaman.

Yig'ilish davomida bu kabi mulohazalarni Respublika Ma'naviyat va ma'rifat markazi tuman bo'limi rahbari Surayyo Gaziyeva, imom Axmad domla va boshqalar ham bildirdilar va o'zaro fikr almashdilar.

Bahs-munozara so'nggida esa olti nafar maktab yoshlari qimmatbaho sovg'alar bilan taqdirlanganligi e'lon qilindi.

Zohida O'ZBEKOVA, tuman Kengashi deputati.

Зеро, ҳадисда Абу Хурайра ривоят қилдилар: Расулulloх (с.а.в) “Бева ва мискинга ғамхўрлик қилувчи киши Аллоҳ таоло йўлида жиҳод қилувчи ёки туни билан ибодат қилиб, кунчи билан рўза тутувчи киши кабирди”. Мана, ҳадиси шарифда Расулulloх (с.а.в) бева ва мискинга ёрдам, меҳр-мурувват қилиш кераклиги ва унинг эвазига Исломда энг катта савобга эга бўлишligини таъкидлаганлар.

Муборак Рамазон ҳайити муносабати билан барча фуқароларимизни чин дилдан муборакбод этамиз, Ватанимизнинг истиқболи порлоқ, юртимиз тинчлиги ва осойишталиги бардавом, халқимиз фаровонлиги янада зиёда бўлишини Ўраатгандан сўраб қоламиз. Аллоҳ таоло ўлкамизга осойишталик, халқимизга файзу барокот ато этсин.

Ҳайитингиз қутлуг бўлсин, азизлар!

З.ЧОРИЕВ, “Саримозор” жомеа Масжиди бош имом-хатиби.

Бу қутлуг кунларда эл-юртнинг камоли, халқимизнинг бахту саодати, мустақам имон-эътиқоди яна бир бор намоён бўлиши табиий. Зеро, Ислом дини адолат ва меҳр-мурувват, поклик, бағрикенгликка чорловчи, кишиларни мансабу бойлик, нафсу ҳаво каби бу дунёнинг сароб фароғатлари ортидан қувишга эмас, аксинча, шахсий таъмадан кўра халқ манфаати ва юрт фаровонлигини устун қўйиш, шу йўлда астойдил меҳнат қилишга даъват этувчи таълимотдир.

Аллоҳнинг инояти ва истиқлол шарофати ила барчамиз мана шундай улуг айёмда бир-бирларимизни сидқидилдан муборакбод этиш шарафига муяссар бўлиб турибмиз.

Рамазон ҳайитининг файзу барокоти қалбларимизни ва хонадонларимизни мунаввар айласин. Шуни мамнуний билан айтишимиз мумкинки, бу йил диёримиздаги кўплаб масжидларда хатму Қуръон ўтказилди. Уларда республикамиздаги қориларнинг иштирок этишлари

қувонарли бўлди. Ўша кунларда Ўзбекистон мусулмонлари идораси раҳбарияти ва жомеа масжид имом-хатиблари телевидение орқали чиқиш қилиб, иймон-эътиқод, ақл-инсоф, меҳр-оқибат, дўстлик ва биродарликка бағишланган маърузалар билан халқимизни мамнун этдилар.

ФАЙЗУ БАРОКАТ, РУШДИ-ҲИДОЯТГА ЧОРЛОВЧИ ОЙ

Маълумки, Рамазон ҳайити кунда барча мусулмонлар бир-бирларини муборакбод этиб, табаррук отахон-онахонларга узоқ умр, имон, ёшларга тавфиқу-рушди ҳидоят тилашади. Қариндош-уруғларни, ёру биродарларни зиёрат қиладилар. Ўз яқинлари ва беморларнинг ҳолидан хабар оладилар. Бу кунда шундай хайрли ишлар ҳар бир эзгу ниятли кишиларнинг қалб эҳтиёжига

айланади. Бирор сабабга кўра арашлаган, гина-қудратли таниш-билишлар ҳам ҳайит кунларида бир-бирларига қучоқ очадилар, ўзаро уэр сўрашадилар. Чунки кеचиримли ва меҳр-оқибатли бўлиш ҳар бир мусулмон учун ҳам қарз, ҳам фарзидир. Рамазон ҳайити байрам бўлгани учун бу кунларни азага айлантирмасдан ўзига хос, муносиб ҳолда ўтказиш лозим.

Бу йил Рамазон ойида бутун юртимизда бўлгани каби туманимизда ҳам саховатли инсонлар томонидан кам таъминланган хонадон аҳилларнинг ҳолидан хабар олинди. Масжидларимизда хатм-таровеҳ ибодатларини адо этиб, юртимиз тинчлиги-осойишталигини бундан-да гўзал ва бардавом бўлишини сўраб дуолар қилинди.

Устозлар ўғити шогирдлар учун бир маёб. Дарҳаққат, Ички Ишлар Вазирлиги

Академиясида таҳсил оларканман, мураббийларнинг сабоқлари биз курсантлар учун ҳаёт йўлимизни ойдинлаштиришга хизмат қилишини қалб-қалбдан ҳис этаман. Айни пайтда Бойсун туман ички ишлар бўлимида амалиёт ўтарканман, олган билимларимни, устозлар ўғитларини бу ердаги фаолиятимни қўллашга ҳаракат қилапман. Айтишадику, назария ва амалиётни мутаносиб равишда олиб боришгагина иши муваффақиятли кечади.

Бунинг устига бўлажак осойишталик посбонлари ўта сергак, зийрак, шарт-шароитни тезда илғаб оладиган ва нихоят одамларга нисбатан меҳрибон, топширилган ишга масъулиятли бўлиши керак.

Бўлимда амалиёт ўтарканман, ҳар куни осойишталиқни, фуқаролар тинчлигини сақлашга қаратилган алоҳида-алоҳида топшириқлар оламан. Хусусан, жамоат жойлари, тадбир ва саналарга бағишланган байрамларда бўлиб, кўча ҳаракати қоидалари, жамоат хавфсизлигини таъминлаш орқали топширилган вазифани бажарапмиз.

ОСОЙИШТАЛИК ҲАММА НАРСАДАН МУҲИМ

Қоидабузарларга нисбатан тегишли тартибда иш қўриляпти. Шу ўринда май ойида бўлиб ўтадиган “Бойсун баҳори” фестивалида осойишталиқни сақлаш борасидаги вазифамиз яна ўн чандонга ошса керак. Ўн, юз минглаб меҳмонга меъбонлар иштирок этадиган анжуманининг осойишталигини сақлашга эришсанг бу бизнинг ютуғимиздир.

Эшитган бўлсангиз керак, Москвадаги треакт ҳаммани хушёрликка чорламоқда. Нафақат анжуманда, бошқа пайтлар ҳам айрим кишиларда шубҳали ҳатти-ҳаракатлар сезсангиз ёки қўчалар, анжуман ўтадиган жойларда ташлаб кетилган нарсалар — қутти, ичи тўла елим халталарга кўзингиз тушса, дарҳол ички ишлар бўлими ходимларига муурожаат қилиш сиёзининг ҳам фуқаролик бурчингиздир. Озгина дилхиралик ҳамманинг кайфиятини хира қилиши мумкин. Шунинг учун огоҳ бўлиш билан бирга зийраклик осойишталигимизни таъминлайди.

Нодирбек НОРБОВЕВ, Ўзбекистон Республикаси Ички Ишлар Вазирлиги Академияси курсанти.

АЁЛ МАТОНАТИ

Шундай ҳам бўлди. Орадан икки кун ўтар-ўтмас яна ўша жойга улар ҳозир бўлдилар.

—Опанинг амалга ошираётган ишлари, тўқиётган нарсаларини ўз кўзим билан кўриб, нафақат япониялик, ҳатто мен ҳам қойил қолдим, — дейди Ферузaxon завқланиб. — Ўзига бўйсунмас қўлларини ишлатиб бўлса-да, пул-мблағ учун эмас, эрмак, яшаш учун курашиш ҳар кимнинг қўлидан келмайди.

Япониялик Натсуми Шиди Осака шаҳрида туғилган. Киота университетидида илмий-тадқиқот халқ амалий санъати йўналишида таҳсил олиб, икки йилдан буён юртимизда илмий-тадқиқот олиб бораётган бу инсон ўз таассуротларини ўзбек тилида тўлиқ ифодалашга қийналиб бўлса-да, сўзлашдан чарчамасди.

—Ростини айтсам, 65 ёшдан ошган, чиройлиқгина Рая опанинг уйига боришим мен учун, ҳаётим учун янги бурилиш бўлди, десам янгилишмайман, — дейди у суҳбатимиз давомида. — Ана сабр-тоқат, ана ҳаёт учун кураш! Уйи, турмуш ўртоғи, фарзандлари-ю, набираларига меҳр-муҳаббатни ўзгача бўлган онахоннинг ноғирон қўллари билан тўқиётган ҳар хилдаги тўқима маҳсулотларни кўриб, ҳавасим келди. Уларни бошқалар ҳам тўқиши мумкин. Аммо бемор ҳолатда ўтириб, ётиб туриб бажаришининг ўзи бўлмайди. Малика опа деган хунарманд аёл рекорд сўзана тикаётганлигини эшитиб, Ражабой опа ҳам келинлари, қизлари, набиралари ёрдами билан икки метрлик жамалак тўқиётгани ҳазил гап эмас. Шундан билдимки, бойсунлик аёллар меҳнатда, сабр-матонатда тенги йўқ десам янгилишмайман.

Япониялик “Нафиса” қизимиздан Ражабой опа ҳамда шогирдлари тайёрлаган хунармандчилик маҳсулотлари тўғрисидаги мақтовларни эшитавериб, уни мавзудан чалғитмоқчи ҳам бўлдим:

—Бойсуннинг яна нимаси сизга ёқади, балки ёкмаган жиҳатлари ҳам бордир, — дея берган саволимга:

—Табиати гўзал, тоғлари шундай яқин жойлашган экан-ки, қўлингиз узатсанг етгудек. Одамлари жуда меҳмондўст, борини аямайдилар. Суви ширин, нониға ҳам тавм беради. Менга, айниқса, тандир гўшти жуда ёқди... Бир марталик сафар балки Бойсун ҳақида кўп ҳам тасаввур бермас. Шунинг учун ҳам бу юртга яна тақорр келишни ният қилдим...

Абдулла МИРЗАЕВ, Бойсун Хунармандлар уюшмаси раҳбари.

Ёшинг бир жойга боргандан сўнг аъзо-ларинг ҳам сенга бўйсунмай қоларкан.

Авалло Яратганга шукр, шу ёшларга етказга-нига. Балки узоқ йиллар педагогик фаолияти би-лан машғул бўлиб, шу касбу ҳолининг ўзига хос инжиқликлари сабабли, кейинги пайтда тез-тез қон босимим кўтарилиб, юрак қўруғу безовта қиладиган бўлиб қолган. Аммо бандаси бир кун бўлса-да оёқда тик турибдими, ўз соғлиги учун қайғури-ши ҳам керак. Негаки, ҳаёт инсон учун Аллоҳдан берилган улуг инъом. Демакки, ўз танасини пар-варিশ қилмай, Яратган Эгам иноят қилган ҳаёт-нинг қадрига етмаслиқнинг ҳам ўзига яраша ажри бўлиши мумкин-да.

Берган дардига шукр қилиб, қишлоқ поликли-никаси мутахассисларининг маслаҳати билан ту-ман марказий шифохонасининг кардиология бўли-мида бир ҳафта тўла муолажада бўлдим. Ҳали ёш бўлса-да, ҳатти-ҳаракатларидан анчайин тажрибали кўринадиган бўлим раҳбари Баркамол Муқимов бир неча кун шахсан ўзи тиббий муолажаларни назорат қилиб турди. Унинг фамилияси (насаби) менга таниш эканлиги боис авлодларини суриш-тирдим. Барчамизга таниш Зиёдулла ака Муқи-мовнинг невараси экан.

Машҳур жарроҳ Зиёдулла Муқимовни нафақат Бойсунда, вилоятда ҳам танимаган йўқ эди де-сам, ишонаверинг. Бойсуннинг энг биринчи жар-роҳ-врачларидан эдилар, раҳматлик. Бошқаларни билмадим, мен шу ёшга келиб ҳаётда Зиёдулла акадек том маънода ўз ишининг фидойиси бўла олган тиббиёт ходимларини жуда кам қўрганман. Айниқса, у кишининг ширин муомалалари, тибби-ёт ҳодими этикасини жойига қўйиш маданияти, энг муҳими, маҳоратларига қойил қолмаганиниг ўзи йўқ эди ўша пайтлар. От ўрнини той босади, деган-

Хойлайсизми ёки йўқ, бу гапни очиқ-ой-дин айтиш мумкин. Бежизга амалий тадбир-лар учун жой танланмайдми. Қайсидир жиҳат-дан, масалан, қорхона, ташкилот, билим дар-гоҳи ёки маҳалаларда ижро иши бошқалар-дан устун, топшириқларни бадастир бажара-ётган жамоа бир мақсад йўлида интилиб, ўзла-рига топширилган вазифани чин кўнгилдан бажараётган бўлса ўша жойдаги амалиётга ҳамма қизиқиш билдиради. Иш, тажрибала-рини ўрганиш баробарида фаолият билан сўз бирлигига эришиш сириларини ўрганадиларр.

Кейинги пайтда Рўзигул Холмўминова ва у раҳбарлик қилаётган 1-касб-хунар мактаби тез-тез тилга олинаётганининг сабаби ҳам бу ерда мақсадларга интилиш ихрочилилик ма-ҳоратлари мукассамлигидандир. Грант юту-ғига эришиш, иқтидорли ўқувчиларнинг IT йўналишидаги муваффақиятлари, билим дар-гоҳидаги жамоатчилик ишларидаги ёрқинлик ва шахсан Рўзигул опанинг республика ми-

“Элнинг назарига тушиш ҳар қандай шифокорга ҳам насиб қилавермайдиган бахт”

ларидек, мана, бутун ўйлилари Улғубек, Миршакар-дан кейин неваралари Баркамол ҳам аждодлари анъ-анасини давом эттириб, халқимизнинг саломатли-ги йўлида беминнат хизмат қилмоқда.

Аслида, раҳматли Зиёдулла аканинг бутун оиласи зиёлилар оиласи сифатида ҳам эл ҳур-матига сазовор бўлишган. Мана шундай шараф-ли оилада тарбия олган Баркамол авлодлари касбу ҳолини давом эттириш мақсадида Самар-қанд Давлат тиббиёт олийгоҳида таҳсил олиб, уни имтиёзли диплом билан тамомлагач, ўз ту-ғилган гўшасига қайтиб, оддий шифокор вази-фасида иш бошлади. Бироқ олган билими ва амалда қилаётган иши билан қаноат қилмай, энг аввало, отаси, тажрибали врач Миршакар Му-

муолажалар жараёнида Баркамол Муқимовнинг беморларга қилаётган муомаласи, касб этика-сига риоя қилишлари ва ўз вазифасига бўлган шахсий масъулиятини кузата туриб, шундай ҳу-лосага келдимки, бобоси—Бойсун тиббиётининг “отаси” даражасига ета олган Зиёдулла Муқимов-нинг изидан оғишмай бора олса, келгусида тумани-мизнинг эл назарига тушган етук тиббиёт ходимла-ридан бирига айланса ажабмас.

Дарвоқе, Баркамол Муқимов таърифида айт-ганларим фақат менинг фикрларим эмас. Бир неча кунлик муолажада чоғида танишганим — бемор-лар Н.Исमतов, Т.Хурсанов, Ч.Жўраевлар ҳам ёш шифокорнинг уларга кўрсатган хизматларидан

ТИББИЁТ ФИДОЙИЛАРИ

қимов ва бошқа устозларидан тажриба ўрганди, изланди, малакасини оширди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай шифохонанинг кардиология бўлими раҳбари лавозимига тавсия этилди. Кейинчалик Республика кардиология марказида “Кардиоло-гия ва терапияда функционал диагностика” йўна-лиши бўйича махсус курсни ўтаб, сертификатга ҳам эга бўлди.

Тиббиёт соҳасида ишлаб, яхши ном ортти-риш, эл назарига тушиш ва элнинг дуосини олиш ҳар қандай шифокорга ҳам насиб қилавермай-диган бахт. Негаки, бу касбнинг ўзига хос ин-жиқликлари, қийинчиликларига ҳар ким ҳам бар-дош қила олмайди. Фақат фидойиларгина, эл-юрт саломатлигини асраш унинг профессионал бурич эканлигини англай олганларгина бунга қодир бўлишади. Касалхонада бир неча кунлик

миннатдор.

—Мен жуда кўп жойларда юрак-қон томир ка-саллиғи бўйича даволанганман, — дейди Н.Ис-матов. —Ўзимизнинг туман касалхонасининг кар-диология бўлимидаги шарт-шароитлар ҳам ўша мен қўрган шифо масканларидан кам эмаскан. Айниқса, шифокор Баркамол Муқимовдан жуда миннатдорман.

Шу ўринда кекса педагог сифатида бир тақ-лифни ҳам айтмоқчиман. Кейинги йилларда бу-тун дунёда бўлгани каби, мамлакатимизда ҳам юрак-қон томир касаллиқлари кескин кўпайиб кетди. Мана шундай шароитда ушбу касалликка чалинган барча беморлар ҳам вилоят ёки рес-публика даражасидаги касалхоналарга бориб да-воланиш имкониятига эга бўла олмайдилар. Шу боис туманимиз касалхонаси қошидаги кардио-

логия бўлимини кенгайтириш, уни замонавий тиббий ўқуналар билан таъминлаб, касаллар-ни қабул қилиш имкониятларини яхшилаш за-рурга ўқшайди. Бу ҳақда тегишли мутасадди таш-килотлар таҳлил қилиб, бирор-бир чора топиш-са айна муддао бўлармиди. Зеро, Баркамол Муқимовдек ёш мутахассислар ўзимизда қолиб, туманимиз аҳолиси саломатлиғи йўлида сама-рали фаолият кўрсатишлари учун ҳам мана шун-дай чораларни кўриш лозиммикан, деб ҳулоса қилдим-да.

Аҳмад ЭРГАШЕВ.

Узоқ йиллар “Бойсун” газетаси билан ҳамкорлик қилиб келган, ўзи-нинг ажайиб публицистик чиқишля-ри, шеър ва ҳикоялари билан кўп минг сонли муштарийларимиз кўнглига қириб борган азиз устози-миз, таникли ижодкор-ўқитувчи Аҳмад Эргашев не сабабдандир кей-инги йиллар биздан узоқлашганди-лар. Ушбу мақола орқали у кишидан келган мужда кўнглимизни ёритиб, Аҳмад домла билан бўлган ижодий гурунглариимизни ёдга солдикми, таҳ-ририятимизнинг оз сонли ижодкор-ларининг қувончимиз гоятда чексиз. Бинобарин, шу кичик бир мақола баҳона у киши билан ғойибона суҳ-бат қилиш бахтига мушарраф бўлдик. Шояд, мазкур кишиш баҳо-насида устоз каламидан сачраган назмий намуналар ва мазмунли ма-қолалар яна мунтазам газетамиз саҳифасини безаса...

Қамоли эҳтиром билан: Бош муҳаррир.

Бу мавзуга тез-тез қайтишимиздан мақсад қўқлам ҳаво-сида нафас олаётган барча ўсимликларни оқ шудрингдек офатдан эртароқ сақлашдир. Ҳа, бу хасталик жой ҳам, вақт ҳам танламайди. У билан ҳатто бегона ўтлар ҳам зарарла-ниши мумкин. Айниқса, баҳорда янада кўқариб, кўкка бўй чўзаётган арчалари оқ шудринг касаллигидан сақлаш “дол-зарб 30 кунлик” тадбирларининг асосий вазифаси. Бу кас-саллик белгиларини микроскопсиз ҳам илғаб олиш мумкин. Аввалига баргларининг устки, сўнг остки қисмида кукунси-

АРЧАНИ ОҚ ШУДРИНГДАН САҚЛАНГ

Мен оқ гўбюрлар пайдо бўлишидан билин்கи, бу оқ шудринг. Синхор ювиш, артиб ташлашга ҳаракат қилманг, уринишля-рингиз зое кетадми. Агарда зудлик билан оқ шудрингга қарши арчанинг буй-басти қимёвий воситалар билан зарарланти-рилмас экан, бу касаллик бошқа дарахтлар, ҳатто томорқа-да етиштирилаётган сабзавот ва полиз экинларига ҳам ўтади. Эринмай мутахассислар билан маслаҳатлашинг, шун-да арча ва бошқа дарахт ниҳоллари ҳамда экинларни бар-вақт қуриб қолишидан сақлаган бўласиз.

А.КЕНЖАЕВ, Ф.АЛИМОВ, туман ўсимликлар карантини ва ҳимояси инс-пекторлари.

МИЛЛИАРД СЎМНИНГ УВОЛИ

Минг афсуски, тадбиркорликни ривожлантириш учун берилган шунча имкониятларга қарамай, айрим юртдошларимиз тижорат банкларидаан ажратиб берилётган кредит маблағларини мақсадсиз фойдаланиш эвазига на кўзлаган мақсадига эришпатиллар, на халқ учун бирор ман-фаат келтирпатиллар. Бўлмаса чилонзорлик Урал Маҳмадйёров ўзи бошқараётган “Бойсун Бешэркан” МЧЖ учун бундан тўрт йил аввал АТБ “Туронбанк” дан 1 миллиард юз миллион сўмлик маблағни кре-дитга олиб, талон-торожликка йўл қўймаган бўларди.

Аввалига у гўё наслдор қорамолчиликни ривожлантириш мақса-дида бизнес режасини кўз-кўз қилган ҳолда ҳаммани ишонтирди ҳам. Аммо каттагина маблаг — 12 ойлик имтиёзли давр ҳамда олтимши ойга бўлиб-бўлиб тўлаш шарти билан Қозоғистон Республикасидаги “Сардор К2” СПКА кредит маблағини ўтказиб, 528 бош наслдор чор-ва молларини олиб келгандан сўнг унинг нағмалари бошланди. Гўё моллар касалланди, деган гапни рўқча қилиб, бозорм-бозор уларни эргаштириб, сота бошлади. Судда ҳам ў.Маҳмадйёров чорва моллари хасталаниб, қўплари ўлиб кетди, деб ҳаммани чапғитмоқчи ҳам бўлди. Натижада ўтган тўрт йил мобайнида банкка қайтарилиши керак бўлган фоишлар ва асосий 888 миллион сўмдан ортқк тўловларни орқага су-риб юраверди. Бу иш судга келиб тақалганданига гаровга қўйилган тўртта машинаси ва уй-жойини “олсаларинг шу, олмасаларинг ана катта кўча”, деб безарйганча турарди.

Мана сизга бир тадбиркорнинг кирдиқорлари-ю, бошқача қилиб айтганда афт-ангори. Уша миллиард сўмга олиб келинган моллар меҳр билан парварилшанса ўзидан қўқариб, бир йилда бир миллиард эмас, ақалли 300-500 миллион ташлаб бермасмиди? Умуман олганда, бу тадбирқорга кредит маблағларини беришдан аввал унинг тадбирқор-лик фаолияти суриштирилса дуруст бўлармиди? Бир эмас, икки марта айнан мана шундай кирдиқорлари учун судланганлигини ваколатли идо-ралар орқали суриштириб билсалар, чилонзорлик бу йигит миллиард сўмнинг уволига қилиб кетмасди.

Оқибат ҳам қилмишига яраша. Суд унга нисбатан узил-кесил 6 йил 6 ой муддатга озодлиқдан маҳрум этиш жазосини қўйиллади.

Даврон ЙЎЛДОШЕВ, Департаментнинг туман бўлими бошлиғи.

КАНАЛАР КАСАЛЛИК ТАРҚАТУВЧИ

Крим-конго гемморогик иситма вируслари одатда одам-ларга каналар орқали юқадиған ўта хавфли касаллиқдир. Каналарнинг чақишидан ташқари инсон қўллари унинг қонига беланганда ҳам юқиш эҳтимоли юқорирок. Бундан ташқари, беморнинг қони орқали вируслар соғлом одамга ўтганда хасталик анча оғир кечади.

Касаллиқнинг яширин даври икки-уч кундан айрим ҳолларда бу вақт бир неча соатларгача қисқариши ёки ўн тўрт кунгача чўзилиши мумкин. Мазкур хасталик тана ҳарорати кўтарилиши, баданининг совуқ қотиб қалтирши, мушакларнинг оғриши, баданда тошмалар пайдо бўлиши, ош, кўкракда териларнинг қизариши, милж, бурун, ичаклардан, ҳатто аёл кишининг бачадонидан қон кетиши каби аломатлар билан бошланади. Шунинг учун ҳам бундай пайтда дарҳол шифокорларга бориб учрашиш, уларга вазиятни тушунтириш керак.

Касаллиқнинг олдини олишга келганда, чорва молларининг тана-ларига дезинфекция воситалари билан ишлов бериш шарт. Қирққим пайтлари бадагга ёпишган каналарни қўл билан эзиб ўлдириш қатъ-ян ман этилади. Қирққим пайтлари ёш болалар ва ҳомиладор аёлларни шу жойга яқинлаштирмасликка ҳаракат қилинг. Ҳуш қирққими жараён-ларида албатта, кўлқоп билан ишлаш хасталик юқинишинг олдини олади. Мабодо ушбу хасталик аломатлари пайдо бўлганда дарҳол тегишли мутахассисларга кўрсатишни унутманг.

А.КЕНЖАЕВ,

туман ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш бўли-ми бошлиғи.

“ТАСДИҚЛАЙМАН” Бойсун тумани хокимияти, 2-сектор раҳбари Б.Ш.Шукуров 2024 йил 01 апрель	“КЕЛИНИМЛИ” Бойсун тумани Халқ ҳуқуқларни муҳофизат иш. к.М.Хайитов 2024 йил 01 апрель	
Бойсун туман сектор раҳбарларининг 2024 йилнинг 01 апрель куниндан 30 июнь кунига қадар фуқароларнинг оммавий сайёр қабул қилиш ЖАДВАЛИ		
Сайёр қабул ўтказиш санаси ва вақти	Сайёр қабул ўтказиладиган маҳалла номи	Қабул ўтказиладиган жой
I. Туман хоқими Б.Ш.Шукуров		
06.04.2024 й, соат 11:00	Хўжаидол МФЙ	18-сонли мактаб биноси
09.04.2024 й, соат 11:00	Ўрмончи МФЙ	50-сонли мактаб биноси
17.04.2024 й, соат 11:00	Пулқоқим МФЙ	28-сонли мактаб биноси
24.04.2024 й, соат 11:00	Инкабод МФЙ	29-сонли мактаб биноси
29.04.2024 й, соат 11:00	Даштиғоз МФЙ	31-сонли мактаб биноси
10.05.2024 й, соат 11:00	Дехиқоло МФЙ	19-сонли мактаб биноси
15.05.2024 й, соат 11:00	Дуоба МФЙ	17-сонли мактаб биноси
22.05.2024 й, соат 11:00	Газз МФЙ	1-сонли касб-хунар мактаби
29.05.2024 й, соат 11:00	Даштиғоз МФЙ	49-сонли мактаб биноси
05.06.2024 й, соат 11:00	Хўжаидол МФЙ	18-сонли мактаб биноси
12.06.2024 й, соат 11:00	Ўрмончи МФЙ	50-сонли мактаб биноси
19.06.2024 й, соат 11:00	Пулқоқим МФЙ	28-сонли мактаб биноси
26.06.2024 й, соат 11:00	Инкабод МФЙ	22-сонли мактаб биноси
II. Туман прокурори М.У.Хайитов		
03.04.2024 й, соат 15:00	Бибиширин МФЙ	Бибиширин МФЙ биносид
10.04.2024 й, соат 15:00	Бошработ МФЙ	Бошработ МФЙ биносид
17.04.2024 й, соат 15:00	Кофрун МФЙ	Кофрун МФЙ биносид
24.04.2024 й, соат 15:00	Туда МФЙ	Туда МФЙ биносид
01.05.2024 й, соат 15:00	Пасурхи МФЙ	Пасурхи МФЙ биносид
08.05.2024 й, соат 15:00	Кўчак МФЙ	Кўчак МФЙ биносид
15.05.2024 й, соат 15:00	Богйобло МФЙ	Богйобло МФЙ биносид
22.05.2024 й, соат 15:00	Сариосе МФЙ	Сариосе МФЙ биносид
05.06.2024 й, соат 15:00	Авлод МФЙ	Авлод МФЙ биносид
12.06.2024 й, соат 15:00	Ширинобод МФЙ	Ширинобод МФЙ биносид
19.06.2024 й, соат 15:00	Бибиширин МФЙ	Бибиширин МФЙ биносид
26.06.2024 й, соат 15:00	Бошработ МФЙ	Бошработ МФЙ биносид
III. Туман ИИБ бошлиғи Ф.Т.Муртазоев		
02.04.2024 й, соат 10:00	Чилонзор МФЙ	45-сонли мактаб биноси
09.04.2024 й, соат 10:00	Мунчок МФЙ	37-сонли мактаб биноси
16.04.2024 й, соат 10:00	Тиллоқамар МФЙ	38-сонли мактаб биноси
23.04.2024 й, соат 10:00	Хўжабулғон МФЙ	36-сонли мактаб биноси
30.04.2024 й, соат 10:00	Сайрор МФЙ	41-сонли мактаб биноси
07.05.2024 й, соат 10:00	Дахнажон МФЙ	26-сонли мактаб биноси
14.05.2024 й, соат 10:00	Дарбанд МФЙ	10-сонли мактаб биноси
21.05.2024 й, соат 10:00	Темир дарвоза МФЙ	11-сонли мактаб биноси
28.05.2024 й, соат 10:00	Шифобулоқ МФЙ	16-сонли мактаб биноси
04.06.2024 й, соат 10:00	Ўрта Маҷай МФЙ	40-сонли мактаб биноси
11.06.2024 й, соат 10:00	Юкюри Маҷай МФЙ	46-сонли мактаб биноси
18.06.2024 й, соат 10:00	Қизилнавр МФЙ	24-сонли мактаб биноси
25.06.2024 й, соат 10:00	Чилонзор МФЙ	45-сонли мактаб биноси
IV. Туман ДСИ бошлиғи Т.М.Сарманов		
05.04.2024 й, соат 14:00	Шўрсой МФЙ	6-сонли мактаб биноси
12.04.2024 й, соат 14:00	Қосиқлар МФЙ	13-сонли мактаб биноси
19.04.2024 й, соат 14:00	Мустақиллик МФЙ	39-сонли мактаб биноси
26.04.2024 й, соат 14:00	Тузбозор МФЙ	2-сонли мактаб биноси
03.05.2024 й, соат 14:00	Чорчинор МФЙ	4-сонли мактаб биноси
10.05.2024 й, соат 14:00	Оби МФЙ	4-сектор штаби биноси
17.05.2024 й, соат 14:00	Пойтағоши МФЙ	Пойтағоши МФЙ биноси
24.05.2024 й, соат 14:00	Арик усти МФЙ	Арик усти МФЙ биноси
07.06.2024 й, соат 14:00	Тоқчи МФЙ	47-сонли мактаб биноси
14.06.2024 й, соат 14:00	Шўрсой МФЙ	6-сонли мактаб биноси
21.06.2024 й, соат 14:00	Қосиқлар МФЙ	13-сонли мактаб биноси
28.06.2024 й, соат 14:00	Мустақиллик МФЙ	39-сонли мактаб биноси

Туман прокурори, 2-сектор раҳбари:	М.Хайитов
Туман ИИБ бошлиғи, 3-сектор раҳбари:	Ф.Муртазоев
Туман ДСИ бошлиғи, 4-сектор раҳбари:	Т.Сарманов

Агар гузоратон ба сайру саёҳати кўҳҳои афсонави Қўргонча, Назарй, Айлонгузар, Қайроқ, Дубоа, Момобулоқ ва Алачопон афтода бошад, тамошоҳои анбўҳи арчазорони ин диёр бешубҳа дар хотиратон монда шукр аз Худои мутаъол хоҳед кард, ки шумо нис зодаи ҳамин диёри афсонавй ҳастед.

Солҳои 1991-йили асри гузашта бо тақозои қору вазифа бо як нафар ҳампешаам ба ин диёри домани гардун сафар доштам. Ҳампешаи шаҳриам анбўҳи арчазорон, оби зуполи чашма-соронро дида қунон мафтуни ин диёр шуда буд, ки гоҳро кўқарибдур хурсанди мекард. Ҳар гоҳ, ки аз оби қонбаҳши чашмаи Момобулоқ менў-шид, ба банда меғуфт, ки чунин обро дар умри сараш бори аввал менўшад, ҳи меғуёед, ки мо ҳарду аз ин сафар бо як қачон хотироти босе бойе баргаштем. Пас аз он, ҳар гоҳ, ки хотиро-ти ин сафар маро ёд меомад, аз ин рўзҳои гу-зашта, манзарҳои афсонави ин диёрро ёд ме-кардам. Ва баъзан дар оғўши хотираҳоро монда худро аз он рўзҳои ширину рўин раҳо карда на-метавонистам. Ҳамин тариқ пас аз бист сол маро зарурате пеш омаду боз ба ин диёри до-мани гардун сафар намудам. Ин даъфа тани танҳо савори мошин мерафтаму гирду атрофро ҳарисона тамошо мекардам. Анбўҳи арчазоро-ни Зовбошии афсонави ро медидаму он рўзҳои гузаштара ба ёд меовардам.

Роҳ то деҳаи Дуоба таъмир шуда буд. Роҳ-созон бо баҳонаи васеъкардани роҳ, тахту ҳам-вор кардан танаи чандин арчаҳои бозқўйро осеб расонида буданд. Арчаҳо, ки аз зарбаи нақли-ёт осеб дида аз авчу барор монда рў ба ҳазон оварда буданд. Ин ҳолатро дида таъбам хира гашт. Ба худ суол мекардам, ки наҳод одамон то ба ин дарача бедоҳуру бешафқат бошанд. Ба арчаҳои осебрасида бо таассуф нигоҳ мекар-дам гўё ба ҳаёлам беморе, ки вопасин леҳзаҳои умри худро сипарй мекард, ранч мекашиданд, ин дарахтони зебо. Мо, сарч Зовбоши боло шуда, боз роҳи хешро ба қониби деҳаи Дуоба

МУАММОҲОИ ДОҒИ РЎЗ КЎҲҲО БО САРСАБЗИҲОЯШ ЗЕБОСТ

идома меодем. Мошин бо суръат сарнишеб мерафт. Деҳаи Дуоба дар пешру чун ойна рўшан метофт. Кунун аз роҳи мошингард арчазорон хеле дур рафта буданд. Аз ҳар чо ягон-ягон ар-чаҳои бурида ба чашм мерасид. Ин манзара ба дили кас сояи тирафоме меафканд. Аз ронанда пурсидам, ки чаро ин арчазоронро бурида несту нобуд карданд. Ў гуфт, ки ин мавзёро зери та-сарруфйи хочагйи фермерйи мебошад. Раиси хо-чагй ва аъзоёнаш қори хостаашонро мекунанд. Касе нест, ки пишакйи онҳоро пишт гўяд. Банда пас аз шунидани ин гапҳо ба чуз дурудароз та-фаққур вараздан илоче надоштам.

Ба қулли бошандагони ноҳия маълум аст, ки соли гузашта бо сабаби хушқосолиҳи паёнай чашмаи серобтарини диёрамон—Сайрор хеле камоб гашта ҳазорҳо дарахтони мевадорро со-яафкан аз беоби хушқ шуданд. Чун гузарамон ба ин манзил афтод, ба сари ин чашма омада аз оби қонбаҳши он нўшидем. Воқеан оби чаш-ма хеле кам шуда буд. Моҳиҳи он баъзр ба сангҳо дакка хўрда ин сў он сў бо душворй шино мекарданд. Як гурўҳ мўйсифедон дар сояи ча-ронй азим бо ҳам сўжаб ораста буданд. Чун ба онҳо наздик шудем, сўҳбати онҳо дар атрофи об идома меёфт. Яке меғуфт, ки агар хушқосо-лиҳ боз ду сол идома ёбад, мо аз оби чашма беҳасиб хоҳем монд ва бошандагон хоҳу ноҳ қ манзилу макони хешро тарк карда ба таҳдашт

ВОРИСИ НИЁГОН

Қамол ман аз падар ёфтам, то ту қамол ёби писар, Мақол ман аз падар ёфтам, ту нис мақол ёби писар. Модар оинадорам буд, ман қамол кофтамаш аз он, Қамол ман аз модар ёфтам, ту нис қамол ёби писар. Ниёгонам баса рафтанд, қони тилло намонд з-эшон, Суол ман аз асар кофтам, чу ту савол қоби писар.

Бобоям буд деҳқон, бобояш буд ҳаме пурдон, Ниҳол ман аз самар ёфтам, ту нис ниҳол ёби писар. Баса сарсонихо дидам аъмоли ман ҳамон, ки буд, Аъмол ман аз башар ёфтам то ту аъмол ёби писар. Сарсон оши ҳалол ёфт бо сад сарсонихо вале, Ҳалол ман аз падар ёфтам, то ту ҳалол ёби писар.

кўн мебанданд. Пас аз ин дигаре иброз дошт, ки ба ин гуна хушқосолиҳо худамон гунаҳор. Сеюмй, гапи ҳамсўбхаташро тасдиқ карда гуфт, ки зиёда аз 90-сол қабл аз ин мўйсифедони деҳа меғуфтанд, ки гўё каме дуртар аз деҳа арчазорон меҳсабзиданд. Бо мурури солҳо ҳама-ро мардум несту нобуд карданд. Холо аз ин арчаҳо нишоне намонда, ҳатто дар пуштай кўҳи Сувсиз нишоне аз ин дарахтро намебинй. Пас чй гуна оби чашмаҳо хушқ нашавад ва хушқ-солий наояд.

Боре дар маъракае, ки мо нис он чо ҳузур доштем, аз чавонмарди пуртайкаре мўйсифеде хоҳиш кард, ки барои ў чор ҳар ҳезум орад, маблағашро нақд мепаardoзад. Касе аз аҳли нишаст аз он чавонмарди ҳезумфурўш даст-мудзи онро пурсид. Чавонмард даъфатан гуфт, ки 150 ҳазор сўм аст.

—О, ин қадар гарон аст, нархи ҳезумат, — гуфт қорафтода.

—Чй бояд қунам, барои ду ҳар ҳезум овар-дан

БОЙСУНАА ҚАДРИЯТЛАР ЭШИГИ ОЧИҚ

“Бойсун баҳори” халқаро фестивали тарихига назар ташлайдиган бўлсак, Бойсун илк анжуман-дан бошлаб маданият, тарих, санъатга қизиқувчан хорижлик сайёҳлар диққатини ўзига тортган маконга айланди. Негаки, тумани-мизнинг сўлим табиати, этник та-рихи ва азалий мерос анъанала-ри ҳозирги кунга қадар бутун дунё халқларининг эътиборини тортиб келмоқда.

Эслайсизми, Польшада бўлиб ўтган тоғли ўлкалар жаҳон фести-валида Ўзбекистон тарафдан шунчаки бориб-келиш учун “Ша-лола” ансамбли танланган эди. Шундай бўлди ҳам, чиқишлар од-дийгина қабул қилинар, фақат, даврага “якку-якку”ни ижро этиш учун Нормат бобо Сафаров туш-гандан сўнг унинг хатти-ҳаракат-ларини кўриб, бош ҳакам “На-хот дунёда шундай ўйин бўлса? Оддий, беўхшов ҳаракатлару, маъноси эса катта, кишига жуда ёқади”, дегандан кейин фикрлар бир жойдан чиқиб, ансамбль фе-стивалнинг юксак мукофоти — иккинчи ўрин ва “Кумуш болта” совринига сазовор бўлган эди. Ёки “Бойсун” ансамбли бошқа-лар қатори азалий санъат наму-наларини катта бир танловда ижро этганида шоир Туроб Тўла-нинг “Мана буни фольклор деса бўлади” деганидан сўнг бирин-чи ўрин соҳибига айлангани ҳеч ҳам ёдимиздан чиқмайди.

Биз ана шундай эътирофлар гирдобидамиз. Яқинда вилоят-миз марказида бўлиб ўтган Наврўз тантаналарида ҳамма туманлар зўр бериб ўз кўргаз-малари билан қатнашдилар. Кўрсангиз завқанасиз — турли мавзулардаги чиқишлар, кўргаз-мали намоишлар ҳаммининг эътиборини тортарди. Биз бой-сунликлар ҳам Наврўз тадбири-га ҳозирлик қўрарканмиз, “Омон-хона” зиёратгоҳининг макетини

Абдулфаттоҳ ХУСАНОВ, туман ҳокимининг ўринбосари.

шундайлигича кўчириб олиб борганимиз ёки сайроқи куш-ларнинг хониши-ю, унга жўр бўлган санъаткорларнинг чи-қишлари сабаб деярли барча томошабинлар Бойсун кўргони-га оқиб келдилар.

Мана шундай эсда қоларли во-қеалар сабаб бўлажак “Бойсун баҳори”га ҳам қутилмаган, қизикарли, ҳаммани ҳайратга соладиган чиқишларни ташкил этишимиз, кўргазмалар намои-ши билан барчани ҳайратлан-тиришимиз керак. Тўғри, фе-стивалда яна ўнлаб давлатлар-дан меҳмонлар ҳам ташриф буюриб, ўз санъатлари, мада-ниятлари, азалий қадриятлари-ни намоиш қилишлари таби-ий. “Бойсун баҳори” фести-вали Бойсунда бўлаётган экан, биз давранинг бошида бўлиши-миз керак. Бунинг учун дастав-вал фестиваль ўтадиган жой-лар, шаҳар ва маҳалла худуд-ларидаги йўлларни текислаш, кўча атрофларини кўргазмали воситалар билан бойитиш, ху-сусан, Бойсун кўргонини қад-риятларимизга монанд тарзда бойитиш бизнинг биринчи гал-даги вазифамизга қиради. Фа-катгина ўтган анжуманлардан фарқли ўларок, бошқача, ижо-дийроқ ёндашмоғимиз лозим бу ишларга. Чунки бизда ҳали тил-га олинмаган қидриятлар бисёр. Фақат уларни топиб жонланти-риш керак. Қандай қилиб дей-сизми? Масалан, Бойсунда юз ёш билан юзлашаётган ёки ун-дан ўтган онахону отахонлар-миз умргузаронлик қилади. Уларни суҳбатга тортиб, хирғойи кўшиқларни ёзиб олиб, баҳор, Наврўз ҳақидаги ёшлик хотира-лари билан ўртоқлашсак ва уларни сайқаллаштириб, “Бой-сун баҳори”да кўрсата олсак, марра бизники.

Бу йил буюк саркарда ва дав-лат арбоби Амир Темур туғилган кунга роппа-роса 688 йил тўлади.

Моварауннаҳрда феодал тарқок-ликни тугатиб, кучли марказлашган давлат барпо қила олган, Эрон ва Афғонистонни ўз ҳокимияти тасар-руфига ўтказиб, Олтин Ўрда ҳукм-дори Тўхтамишхон, хаттоки, бутун бошли Европани титратган Йилди-рим Боязидга қарши мардонанов-жанг олиб борган, рус ерлари, Озарбайжон, Гуржистон ва Ҳинди-стонга ҳарбий юришлар қилиб му-ваффақиятга эришган жаҳонгирнинг ижтимоий-сиёсий фаолиятининг турли даврларда турлича талқин қилиниб келинди. Бир жойда қора бўёқ бе-рилса, бошқа ерда унинг хизмат-лари алоҳида эътироф этилган.

Келинг, шу ўринда Соҳибқирон ижтимоий-сиёсий фаолиятининг ай-рим қирраларига озгина эътибор қаратиб ўтаск.

Амир Темур давлат бошқаруви-ни ўз кўлига олгандан сўнг бу сал-танатнинг асосий ҳаракатлантирув-чи кучи раият (халқ) эканлигини ан-глаб етади. Шу сабаб салтанатини ўн икки тоифага бўлиб, уларга та-янган ҳолда иш юргиза бошлайди. Бу ўн икки тоифада уламо ва ва-зирлардан тортиб, токи табибу ҳунармандларгача ҳеч ким четда қолдирилмади. Машварат ва ке-нашларига уларни қақриб, қиммат-ли маслаҳатларини олиб боради. Мисол учун, эл саломатлигининг посбонлари бўлган табиб ва ҳақим-ларни саккизинчи тоифага қўйиб, уларнинг ҳурмати ва қадрини ба-ланд қўради. Маслаҳатларини олиб, қарорлар қабул қилади.

Соҳибқирон ҳар бир шаҳарда шиғоҳона очиб, у ерга табобатнинг ўша даврга қадар маълум бўлган

АДОЛАТ, ИЛМ-ФАН ВА СОҒЛОМ НАСА ҲОМИЙСИ

сир-асрорларини ўзлаштирган та-библарни топтириб ишга қўяди. Ху-сусан, Самарқандда “Доруш-шифо” деган даволаш маскани очади. Унинг раҳбари этиб машҳ-ур Саййид Шариф Шерозий тай-инланади. Шерозийдан ташқари Ҳисомиддин Кирмоний, Файзуллоҳ Табризий ва Мансур Муҳаммад каби тажрибали табибларга ҳам турли шаҳарларда тезлик билан даволаш ишларини бошлаш топ-ширилади. Тарихий манбаларда келтирилишича Файзуллоҳ Табри-зий Амир Темурнинг шахсий та-биби ҳам бўлган ва қаерга юриш қилса уни ўзи билан бирга олиб юрган экан.

Ўзининг “Темур тузуқлари” ри-сосасида ҳам “Ҳақимлар ва та-библар билан иттифокда бемор-ларни даволатар эдим” деб ёзади. Бор диққат-эътиборини энг аввал раиятнинг турмуш тар-зини яхшилаш, соғломлиги ва маънавий камолотига қаратади. “Наслни бузувчи ва касалликлар келтирувчи ҳар ишдан сақлан-дим” деган сўзларининг ўзиям буюк саркардининг миллат со-ғломлигига нечоғлик эътиборли бўлганлигидан далолат беради.

Амир Темурнинг мамлакат обо-длиги, 27 та давлатни бирлаштир-ган салтанатида маънавий ва ил-мий соҳада қилган нафийётлари ўша даврда ҳали дунёнинг бирор давлатида қилинмаган эди. Биби-хоним масжиди, Кўксарой ва Бўстонсарой қароргоҳлари, Кеш-да Оксарой қароргоҳлари, Бағдод, Дамашқ ва Эрондаги кўпгина муҳ-ташам иморатлар ҳам айнан шу даврда қурилган. Кешни пойтахт-га, Моварауннаҳрнинг маданий марказига айлантириш йўлида кўп

саъй-ҳаракатлар қилгани туфайли “Қуббатул илм вал адаб” унвонига ҳам сазовор бўлган. Амир Темур-нинг араб, форс, турк халқлари та-рихини, диний, дунёвий ва фалса-фий билимларни чуқур ўзлаштир-ганини кўриб, буюк араб файласу-фи Ибн Халдун ҳам ниҳоятда ҳай-ратга тушади. Ибн Арабшоҳ шундай ёзади: “Темур олимларга меҳрибон, саййиду шарифларни ўзига яқин ту-тарди. Уламо ва фузалога ихлоси баланд эди. Уларни ҳар қандай ки-шидан тамом муқаддам кўрарди. Мартабасига қараб ўз ҳурматини изҳор қиларди”. Амир Темур сарой-ида Мавлоно Абдуҷаббор Хораз-мий, Мавлоно Шамсуддин Мунший, Мавлоно Абдуллоҳ Лисон, Мавло-но Бадриддин Аҳмад, Мавлоно Нўъмониддин Хоразмий, Хожа Аф-зал каби илм-маърифат алломала-ри эмин-эркин фаолият олиб бо-риб, кўплаб кашфиётлар яратади-лар. Соҳибқирон риёзиёт, хандаса, меъморчилик, фалакиёт, адабиёт, тарих ва мусиқа фанлари ривож-ига шарт-шароитлар яратади.

Буюк саркарда бекусур, барка-мол авлодга эришиб, болаларни йиғлатмаслик, хўрлаб-озорламас-лик ва тарбиясига эътиборли бўлишни давлат мисқисидаги тартиб-қоида даражасига кўтаради. Озар-байжонга юришда Хой водийсида-ги “Эрон Туркустони”даги ўтроқ ҳолда яшаб қолган хитойликлар-нинг бекусур, хушбичимлиги, қариндошлар орасида никоҳ йўқли-гини англаб, келин танлашни мил-лат таомлига айлантириб, ўз сал-танатида қўллади. Келинни етти пуштини суриштириб танлашни жо-рий қилиб, “Аскарлари бақувват, юрт қудратли бўлиши”га эришди. Оила ва никоҳга бўлган садоқатни

миллат қадриятига менгзаган ва улуглаган. Зинодан туғилган бола яхшиликка ёмонлик қайтаргай, аммо зоти поклар эса хатоликка йўл қўймас, баднасл вафо қилмас тафаккурида вазирларини танлаган. Аёлларни қийбат қилиш, хўрлаш ва зўрлашни тақиқлаб, миллий маъна-виятни юксалтирган. Султон Боязид-ни мағлуб қилгач, ҳарамдагилар-ни овоз қилиб, юнон ҳукмдорининг зўрлаб олиб келинган Анжела, Ка-телина, Мария исмли қизларини ўз юртига элтиб юборишдек олийжа-ноблик соҳиби. Ўғли Жаҳонгир Мир-зо вафотидан кейин унинг хотини — келинига “сизни қизим дегандим, энди ўғлим дейман”, дея келинни доимо эъзозлаб, икром кўрсата олган қайнота. Ичиш, чекиш, гиёҳ-вандлик иллатларини зобитлари орасида қатъиян тақиқлаган, унинг бу иллатларга яқин бўлганини ҳеч ким кўрмаган. Саркарда Амир Те-мур умри поёнигача миллат қадри-яти, маънавияти ва халқ саломат-лиги, соғлом авлодга эришиш йўлларига раҳамоналик қилган.

Жуманазар МАДИЕВ, Бутунжаҳон халқ ижодкорлари уюшмаси аъзоси, Бандихон ту-мани.

Эшбой ҲАСАНОВ, фахрий педагог, публицист.

ЗАКОВАТЧИЛАРИМИЗ G'OLIB

tayyorlashni o'z zimmasiga olgan ekan, g'oliblik biz tomonda bo'lishi aniq edi.

Ha, Qumqo'rg'on tumanida o'tkazilgan “Viloyat hokimi kubogi” uchun “Zakovat” bellashuvlari nihoyasida viloyatimiz rahbari Ulug'bek Qosimov g'oliblariga esdalik sovg'alarini topshirdi. Ular orasida

birinchi o'rin sohiblari 13-maktabning Zafar Hoshimov, Erkin Nurmanov, Charos Nusratova, Elyor Qodirov, Jasur Abdulazizov, Diyora Karimova singari hozirjavob o'quvchilar ham bor.

P.NAZAROV.

ҚИМОРБОЗНИНГ МИСИ ЧИҚДИ

Мамлакатимиз қонун-чилигида қиморбозлик ҳам жиноят ҳисобланади ва Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодекси-нинг тегишли моддала-рида ушбу жиноят тури содир этганларга нисба-тан жиноий жавобгарлик бегилаб қўйилган.

Юқори Мачай қишлоғида яшовчи Садриддин Ботиров (исми-шарифи ўзгартирил-ди) мамлакатимизда қимор ва таваккалчиликка асос-ланган ўйинларни қонунга хилоф равишда ташкиллаш-тириш тақиқланганлигини билиб туриб бу ишга қўл ур-гани, афсуски, ўзига жабр бўлди. Хусусан, у 2024 йил-нинг 16 февраль куни тунги соат учда ўзининг яшаш уй-ида картада “казла” қимор ва таваккалчиликка асос-ланган ўйинни ташкил этган пайтда ИИБ ходимлари то-монидан аниқланди, ўйин картаси, 334 минг сўм пул, тамаки ва гугурт қутилари воқеа жойида далилий ашё

сифатида хужжатлаштириб олинди.

Жорий йилнинг 27-кун-ида бўлиб ўтган жиноий иш-лар бўйича Бойсун туман судининг очиқ суд мажли-сида судланувчи С.Ботиров ўз айбига иқроорлик билди-риб, ўз кўрсатмасида ҳақиқатан ҳам 2024 йил-нинг 16 февраль кунида ўзининг яшаш уйида икки нафар тоғавачалари ва бир нафар қўшниси билан, ўртага пул тиккан ҳолда картада қимор ўйнаганла-рини баён қилди. Шунинг-дек, судланувчи қилмиши-дан пушаймон эканлигини билдириб, унга нисбатан енгиллик беришликни сўради.

Албатта, Садриддин Бо-тиров бу каби қонуний ҳаракатларни аввал ҳам со-дир этган бўлиши мумкин. Бироқ у ҳар қандай жино-ят, хоҳ у кичик ёки катта бўлмасин, бир кун албатта фош бўлиши муқаррар эканлигини унутган кўрина-

ди. Ахир кўза кургур ҳар кун ҳам синавер-майди-да...

Гарчанд Садриддин суд терговиди қилмишидан қаттиқ пушаймон эканлиги-ни баён этган бўлса-да, қонунчиликда ҳар қандай жиноий ҳаракат учун тегиш-ли баҳо бериш шарт. Шун-дан келиб чиқиб, унинг жи-ноий ҳаракати Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 278-моддаси 1-қисми билан тўғри квалификация қилин-ган деб топилиб, унга нис-батан ўн йил муддатга озод-ликдан чеклаш жазоси тай-инланди.

Демак, Садриддинбой уч йил муддат давомида мун-тазам ИИБ ходимлари на-зоратида бўлиб, уларнинг рухсатисиз яшаш жойини ўзгартирмаслик ҳамда ви-лоят ҳудудидан ташқарига чиқмаслик каби талаблар-га ҳам сўзсиз амал қилиш-га мажбур.

Равшан НАМОЗОВ, Сурхондарё вилоят прокурори биринчи ўринбосари.

Муҳтарам Президентимиз томони-дан илгари сурилган атроф-мухит, ўз уйинг, ўз маҳалланг ва ишлаш жой-ингни ободонлаштиришнинг янги-ча номланиши “Яшил макон”, “Яшил бел-боғ” ташаббуслари бугунги ҳаётимиз-нинг мазмунига айлиниб бормоқда. Айни шу кўклам кунлари туманимиз-да ҳам бу борада кўпгина хайрли ишлар амалга ошириляпти. Биргина “Экобозор”га кираверишдаги қўят бозоридан даста-даста дарахт ва гул ниҳолларини олиб чиқаётган ҳамюр-тларимизни кўриб, улар чин маъно-

ҲАМЖИҲАТЛИК ҲАШАРГА ЧОРАЙДАН

да, азбаройи атроф-мухит гўзаллиги, хусн-таровати учун ўз хиссаларини қўшиш ниятида эканликларининг ўзи хайрли ишдир. Демак, ҳар бир фуқа-ро хонадони, ўз кўчаси, маҳалласи учун жон қуйдираяпти, одамларнинг ободончилик борасидаги тасавурла-рида ҳам ижобий ўзгаришлар бор.

Ха, ҳар бир жойда ҳашар, атроф гўзаллиги, ободончилик учун саъй-ҳаракатлар давом этапти.

—Бугун кўни-қўшнилариимиз жам бўлиб, ҳамжиҳатликда яна бир хайр-ли ишни бошладик, — дейди Шўрсой маҳалла фаоли Нўъмон Маҳмурдов. — Ўтган йили тор кўчамизни қайта таъ-мирлаб кенгайтирган бўлсак, бу йил шағал ётқизиш, асфальтлаш юмуш-

Баҳор, На в р ў з, ийди Рама-зон шукуҳи юртимизда кезиб юрган бир пайтда шахматчи ёшларимиз ҳам аъло кай-фият билан қизгин баҳсларга кириш-дилар. Муваффақиятлар ортидан му-ваффақиятлар — ғалабалар муборак бўлсин. Хусусан, ўқувчи-ёшлар ўрта-сида вилоят очиқ чемпионатида иш-тирок этган шахматчиларимиз тенг-дошлари билан тенгма-тенг баҳс юритиб, ғолиблик шохсупасига кўта-рилдилар. Бунда устозлари Мусул-мон Бўроновнинг ўғитлари иш бер-ди, десак янглишмаймиз. Чунки ту-ман, вилоят, ҳатто республика бел-лашувларида муваффақиятли ишти-рок этган ўқувчилар унинг сабогини олишган. Шунинг учун ҳам, бу галги вилоят биринчилиги мусобақаларида муваффақиятли қатнашганликлари учун ёш шахматчилар ўз устозлари-дан миннатдор.

Дарҳақиқат, 13-умумтаълим макта-би ўқувчиси Холида Раҳмонованинг кизлар ўртасида учинчи ўринни эгал-лагани ва белгиланган мукофот жа-

лари билан банд бўлди. Эътибор-ли томони, тор кўчамизга асфальт ётқизилса, атрофига қўчатлар эка-миз. Маҳалла қабристонини ҳам ободон-лаштирамиз. Бу ишда Ҳамро Юсупов, Жаббор Жўрақулов, Халил Пардаев, Саттор Тўхтаев ҳамда ака-ука Норқо-бил ва Норхидир Тоғаев сингари ма-ҳалладошларимизнинг ҳиссаси катта бўлмоқда.

...Тоқчи маҳалласининг турар жой би-нолари бошланиш жойидан шиғоҳо-на томон кетадиган муюлишда яшаёт-ган қўшнилар асо-сий ишни якунлаб бўлдилар. Кўчани текислаш билан бирга сел сувини қочириш учун йўл чеккасига бетон ариқлар ётқизилди. Иккилик сув тар-моғини ҳам янгилادилар.Бу ишга ал-батта, шу маҳаллада яшовчи туман ҳокими ёрдамчиси Қаҳрамон Эрмама-тов бошчилик қилаётган бўлса, атроф қўни-қўшни йиғитлар барча қурилиш ободончилик ишларига қамарбаста бўлдилар.

Ҳақиқатан, бугун қайси бир маҳал-лада бўлманг жойларни обод этиш билан шуғулланаётган ҳамюртлари-мизни учратасиз. Айниқса, худуд-ларни яшил маконга айлантириш-дек юксак мақсад билан машғул юртдошларимизнинг иши кундан-кун авжланиб бормоқда.

П.НАЗАРОВ.

СПОРТ

ШАХМАТЧИ ЕШЛАРИМИЗ ҒАЛАБАСИ

мфармасига эга бўлганлигининг ўзи катта гап. Куни-кеча Жарқўрган шаҳ-рида бўлиб ўтган Хотира турнирида ҳам у учинчи поғонага кўтарилган бўлса, устоздан сабоқ олаётган ана шу мактаб ўқувчилари Хусан Жўрақу-лов ҳамда Солиҳа Холмаматовалар иккинчи ўринни эгалладилар.

Бу ҳали ҳаммаси эмас. Мустақил-лик маҳалласида яшовчи, 39-умумий ўрта таълим мактаби ўқувчиси Чин-гиз Тўраев ҳам яна турнир шохсупа-сининг энг юқори поғонасидан жой олди. Бир неча турнирлар ғолиби Чингизга бу гал тенг келадиган ра-қиб топилмади. Аслида, Тўраевлар су-лоласидан кўзга кўринган шахматчи-лар етишиб чиққанлигини биламиз. Навбатдаги чемпион — Чингиз суло-ланинг кенжа вакилларида. Вилоят шахмат федерацияси бошлиғи Наби-жон Норбоев Ч.Тўраевнинг ўйинла-рига юқори баҳо бериб, 250 минг сўмлик совғани тақдим этди.

Санжар БЕК.

КОФРУН МЎҶИЗЛАРИ

Яқинда шаҳарга тушиб рўзгор юмуш-лари билан банд бўлиб юрган пайтим-да менга аввалдан таниш аёлларга дуч келиб қолдим.

— Сизга ҳавасим келади , —дея гап бош-лади Нодира опамиз, узоқ саломлашиш-лардан сўнг, — Кофрундек мўжизали за-минда яшаётганлигингиз учун. Ўтган куни Қизирик туманига бориб, қишлоғингиз орқ-али Бойсунга қайтаётганимизда ногоҳон тақси ҳайдовчиси турмуш ўртоғимга гапи-риб қолди: — “бу мўжизани қаранг, тўртин-чи сувдан ўтгандан кейин машинамга оз-гина газ беришни билан ўзидан-ўзи тепа-лик томон физиллаб кетяпти, худди Паданг, Хўжақўшқор ота мўжизаларидек”...

Фахрналик кетдим. Бойсунимиз нафақат табиатан гўзал, қадамжолари бисёр, балки ана шундай мўжизалари билан тилга туш-ганидан гурурланаман. Шунинг учун экан-да “Бойсун баҳори” анжумани ўтаётган кун-лари кўпгина хорижлик сайёҳлар тобора янгиланиб бораётган бизнинг Кофрун то-мон ошиқишлари. Қаранг, бир томонда улкан газ-кимё корхонаси қурилиши давом этаётган бўлса, иккинчи томонда тилсимли мўжизалар...

Шоира ЖУМАЕВА, 32-умумий ўрта таълим мактаби тарих фани ўқитувчиси.

BOYSUN

MUASSISLAR:

Xalq deputatlari Boysun tuman Kengashi va tuman hokimligi

BOSH MUHARRIR Davron OROPOV

NAVBAATCHI: Nodira JO'RAQULOVA.

Internet materiallaridan foydalaniladi.

Gazeta 2022-yil 2-fevral viloyat Matbuot va axborot hududiy boshqarmasida 11-043-raqam bilan ro'yxatga olingan.

Indeks: 64622 Bahosi kelishilgan narxda.

ISSN 2181-7073

Hajmi - 2 bosma taboq. Bichimi A-2 Chop etishga topshirish vaqti - 17⁰⁰ Topshirildi - 16⁰⁰ Adadi : 1550 Buyurtma №

Gazeta sifatiga bosmaxona mas'ul

- tijorat materiali.

Tahririyat Manzili: 190401, Boysun, Zartepa ko'chasi, 37-uy. Telefonlar: 76-33-51-368, 99-733-06-59 e-mail: boysun@umail.uz

Gazeta "Boysun" tahririyati kompyuter markazida teriladi va sahifalandi.

Gazeta "Surxon tongi"va "Zarya Surxana" gazetalarini bosmaxonasida chop etildi. Manzil:Termiz shahri Shukrona ko'chasi 19-A uy.

Gazeta oyiga ikki marta o'zbek va tojik tillarida chop etiladi.